

Pressemeddelelse

Trivslen til søs bedre end sit rygte

Søfarten har fået kortlagt arbejdsmiljøet og hele 80 % af de sejlende på danske skibe er godt tilfredse med arbejdet til søs. Men undersøgelsen viser også, at der er problemer med overholdelse af hviletidsreglerne, og at 20 % af de sejlende føler sig socialt isolerede i hjemmeperioderne.

Livet som sømand har ændret sig dramatisk de sidste 20 år. Den danske handelsflåde er blevet internationaliseret, skibene er vokset betydeligt i størrelse, og der er sket en stor automatisering både om bord og i havn. Så hvordan ser trivslen hos de sejlende egentlig ud i dag? Det har Søfartens Arbejdsmiljøråd nu fået kortlagt i samarbejde med analysefirmaet interresearch als.

Helt overordnet viser undersøgelsen, at de søfarende trives i deres arbejde, og mere end 86 % er enige i, at der er en rigtig god stemning og et godt fællesskab om bord. Det er et overraskende højt og godt tal, når man tager de specielle arbejdsforhold for skibsfarten i betragtning. ”I vores daglige berøring med erhvervet hører vi af og til søfolk give udtryk for, at det er gået ned af bakke med det psykiske arbejdsmiljø i takt med, at skibene ikke længere kun har danske ansatte, der er kommet flere administrative byrder og skrappe krav på mange områder. Derfor er det overraskende, men også dejligt at se, at det ikke står så skidt til med den overordnede trivsel”, siger Connie S. Gehrt, Sekretariatschef i Søfartens Arbejdsmiljøråd.

Undersøgelsen viser også, at der ikke er samme tendens til stress som i land, når man sammenligner med tilsvarende undersøgelser. Søfolkene oplever, at de har de faglige kompetencer og et godt overblik over opgaverne.

Men undersøgelsen afdækker også, at selv om der er god trivsel og et godt fællesskab, er det ikke alle, der deltager i det sociale liv om bord, og at hele 20 % af de sejlende føler sig socialt isolerede i hjemmeperioderne. ”Det er helt klart et af de områder, som vi skal have sat på dagsordenen til søs, selv om det er et vanskeligt felt”, siger Connie S. Gehrt.

Undersøgelsen viser også, at der er udfordringer med hviletiden. 18 % har vanskeligt ved at overholde hviletiden, og 6 % oplyser, at de en stor del af tiden er for trætte til at udføre arbejdet forsvarligt. Det er et problem, som også er påvist i flere internationale undersøgelser. ”Det er helt klart uacceptabelt. Undersøgelsen peger på, at hvis rammerne og mulighederne for at organisere arbejdet er i orden, ja så overholdes hviletiden i højere grad”, siger Connie S. Gehrt, Søfartens Arbejdsmiljøråd. ”Jeg vil derfor opfordre kraftigt til, at rederier og søfolk arbejder med rammer og rutiner på skibene og hvordan arbejdet er tilrettelagt, så vi kan få løst dette problem. Men der er også behov for at se nuanceret på problemstillingen og de faktorer, der spiller sammen, hvis vi skal til bunds”.

Undersøgelsen er den første, der er gennemført af trivslen til søs og den tegner et nuanceret billede af arbejdsmiljøet til søs anno 2009, men undersøgelsen giver dog ikke svar på alt. ”Vi skal nu se nærmere på resultaterne. Det kan være, at der er forhold, som vi ikke har haft tilstrækkeligt øje for før. Det er vigtigt, at vi i samarbejde med rederier og organisationer arbejder videre med resultaterne, så vi kan sikre, at søfolkene har fornuftige og sikre arbejdsvilkår – også i praksis. Det er også værd at bemærke, at store dele af undersøgelsen dækker områder, hvor det ikke koster det store at sætte ind, tværtimod”, pointerer Connie S. Gehrt, Søfartens Arbejdsmiljøråd.

Undersøgelsen er gennemført ultimo 2008 til primo 2009 blandt samtlige søfarende uanset nationalitet på danske skibe. Knap 1700 sejlende har besvaret et omfangsrigt spørgeskema om alt fra fællesskab, social isolation, ledelse, hviletid til mobning – kort sagt alt hvad kan sammenfattes under overskriften trivsel og psykisk arbejdsmiljø.

Undersøgelsen viser både forskelle i trivsel på forskellige skibstyper og forskelle mellem nationaliteterne om bord. Det er fx generelt for besvarelserne, at de filippinske og asiatiske søfolk svarer meget positivt i undersøgelsen, mens de danske og vesteuropæiske søfolk svarer lidt lavere på skalaen på en række spørgsmål. Østeuropæere som gruppe befinder sig cirka i midten. Undersøgelsen giver ikke en forklaring på forskellene. Det er noget af det, der skal arbejdes videre med.

Kontaktperson: Sekretariatschef Connie S. Gehrt, Søfartens Arbejdsmiljøråd, tlf. 33 11 18 33.

Andre kontaktpersoner – medlemmer af styregruppen for undersøgelsen:

- *Per Jørgensen, formand for Maskinmestrenes Forening, medlem af bestyrelsen for Søfartens Arbejdsmiljøråd - tlf. 33 36 49 20*
- *Fritz Ganzhorn, sekretariatschef for Søfartens Ledere, medlem af bestyrelsen for Søfartens Arbejdsmiljøråd - tlf. 33 45 55 51*
- *Peter Burkal, personalechef, Scandlines Danmark A/S, medlem af bestyrelsen for Søfartens Arbejdsmiljøråd - tlf. 33 15 15 15*
- *Michael Wengel-Nielsen, sekretariatschef Rederiforeningen for mindre Skibe, medlem af bestyrelsen for Søfartens Arbejdsmiljøråd – tlf. 33 11 40 88*
- *Hans Christian Orloff Petersen, Marine HR, A.P. Møller-Mærsk A/S, - tlf. 33 63 45 02*
- *Henrik Hansen, Miljøkonsulent, 3F – tlf. 88 92 13 70*